

Олена Новак

студентка 3 курсу ННІ права та інноваційної освіти
Дніпровського державного університету внутрішніх справ

Використання штучного інтелекту як інструменту протидії злочинності: позитивні та негативні аспекти*

На сьогоднішній день штучний інтелект (ШІ) все більше проникає в різноманітні сфери нашого життя. Найчастіше штучний інтелект можна зустріти в автомобільних засобах, освіті, медичній діагностиці, бізнесі, у військових технологіях тощо.

Використання штучного інтелекту не обійшло стороною й здійснення правосуддя, правоохоронної діяльності. Базовим нормативним документом щодо використання штучного інтелекту в Україні є Концепція розвитку штучного інтелекту в Україні, схвалена Розпорядженням Кабінету міністрів України у 2020 році. [1, с. 6]. Можливості ШІ надають значну перевагу над людськими у виявленні, запобіганні та реагуванні на кримінальні правопорушення заздалегідь.

У широкому розумінні штучний інтелект – це галузь науки, яка розробляє програми та алгоритми, які дозволяють комп'ютерам виконувати завдання, що раніше вимагали людського інтелекту [2, с. 2]. Поглиблюючись в дану тему виникає питання, яким саме чином використання штучного інтелекту може поліпшити ефективність функціонування правоохоронних органів, а також забезпечення громадської безпеки. Проте слід пам'ятати, що застосування таких нововведень може й негативно вплинути на правову сторону держави.

Розглянемо позитивні моменти використання штучного інтелекту як інструменту протидії злочинності. Найпопулярнішим штучним інтелектом сьогодні є Chat GPT, увагу на який звернемо пізніше.

Використання цієї галузі науки може допомогти відстежувати порушників та злочинні групи, визначати їх місцеперебування, аналізувати відео- та аудіозаписи, встановлювати взаємозв'язки між різними кримінальними правопорушеннями та правопорушниками [2, с. 2].

Також використання ШІ активно розповсюджено за такими напрямками:

---

* Науковий керівник - *Сергій Ісланкін*, старший викладач кафедри кримінально-правових дисциплін Дніпровського державного університету внутрішніх справ

- розпізнавання обличчя: правоохоронці використовують програмні комплекси, які дозволяють автоматично розпізнавати обличчя, порівнюючи із системами відеоспостереження та інформацією яка вже є у базі;

- використання безпілотників: дрони моніторять дорожню ситуацію на трасах і шукають викрадений транспорт, роботи можуть виявляти браконьєрів, фіксувати незаконний видобуток корисних копалин, незаконні рубки лісу, знаходити осередки лісових пожеж, допомагати шукати заблукалих в лісі чи горах тощо;

- попередження кримінальних правопорушень: в Україні офіційно практикують використання програмного забезпечення з елементами ШІ «Касандра», яке аналізуватиме можливість повторного порушення закону злочинцем;

- прогнозування кримінальних правопорушень: за допомогою технологій ШІ можуть створюватися обґрунтовані прогнози щодо темпоральних, територіальних і якісних показників злочинності [3, с. 3].

Якщо ж розглядати негативні моменти використання штучного інтелекту, слід звернути увагу на те, що однією з основних причин обмеженого застосування штучного інтелекту в Україні є відсутність належних фінансових ресурсів [1, с. 6]. Уміння злочинців обходити, змінювати, користуватися ШІ не відстає від розвитку самого ШІ. Створення шкідливого коду, коли злочинці обходять встановлені розробниками нейромережі обмеження шляхом розбиття завдання на окремі частини і потім за допомогою Chat GPT збирають частини коду в цілу шкідливу програму [1, с. 3].

Таким чином, окрім позитивних моментів використання ШІ може виступати як криміногенний фактор, активно використовуються правопорушниками, тим самим продукуючи зростання рівня злочинності і призводячи до появи нових її видів, створюючи при цьому реальну загрозу охоронюваним кримінальним законом інтересам окремих громадян, суспільству та державі [3, с. 4].

Підсумовуючи, слід зазначити, що використання штучного інтелекту як інструменту протидії злочинності актуальне питання на сьогоднішній день. Застосування ШІ має як позитивні, так і негативні аспекти, оскільки його використання пов'язане з низкою викликів та ризиків. Для того, щоб реалізувати весь потенціал ШІ, необхідно розробити чітку правову базу, забезпечити прозорість алгоритмів та враховувати етичні аспекти.

Література

1. Зачек О. І., Дмитрик Ю.І., Сенік В. В. Роль штучного інтелекту в підвищенні ефективності правоохоронної діяльності: навч. вісник ЛДУВС. 2023. с. 9.

2. Чайковський Д. Штучний інтелект як новий інструмент для боротьби із злочинами у сфері економіки: *Трибуна молодого вченого*. 2023. с. 8.

3. Свистун Я. В., Шевчук Т. А. Використання штучного інтелекту у протидії злочинності: вісник криміналістичної асоціації України. 2021. с. 7.

Юридичний факультет Національного університету
біоресурсів і природокористування України
Інститут права Львівського державного університету
внутрішніх справ
Юридичний факультет Запорізького національного
університету
Юридичний факультет Сумського Національного
аграрного університету
Студентський науковий гурток «Клуб юних теоретиків»

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

учасників

ХVІІІ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО- ПРАКТИЧНОЇ ОНЛАЙН-КОНФЕРЕНЦІЇ «ПРОБЛЕМИ ЮРИДИЧНОЇ НАУКИ ОЧИМА МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ»

17 жовтня 2024 р.

м. Київ

УДК: 340:167.1:378.2

**Матеріали XVIII Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції
«Проблеми юридичної науки очима молодих науковців»**

П.78

**Проблеми юридичної науки очима молодих науковців : зб. наук. пр. XVIII Всеукр.
наук.-практ. онлайн-конф. (м. Київ, 17 жовтня 2024 р.) / Укладачка: Віра Качур. К.,
2024. 420 с.**

У збірнику подані наукові здобутки учасників, що присвячені
проблемам юридичної науки.

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

**За зміст наукових матеріалів відповідальність несуть їх автори та
наукові керівники**